

1
strz. Białkowski Marjan.

1. Brygada. 23. Bat.

Kom. Dow. Pl. 4. gcz.

6415
M. O

6415

Kwestjonariusz
imię i nazwisko „Zagiernika”

1. strz. Białkowski Marjan Ludwik. ur. we Lwowie
dnia 16 marca 1919 roku. Kawaler. zawód cywilny;
technik - hydraulik.

2. Został aresztowany 12 września 1940 roku
ogodę 2430. Za przynależność do polskiej Tajnej
Organizacji „Z.W.Z” Związek Walki Zbrojnej
dnia 7 lipca został aresztowany jego brat Tadeusz.
Po jego aresztowaniu wyjechałem z Lwowa
do Kuznieńca i tam się ukrywałem gdy
sprawa uciechła powróciłem do domu, gdzie się
nadal ukrywałem, jednak ktoś mnie zdradził
ze jestem w domu i wspomniany dzień mnie
aresztowali. NKWD zabrano wszystkie moje
dokumenty, fotografie, książki i browning
T. „Wis” numeru nie pamiętam.

3. Siedzibą w więzieniu we Lwowie
 „Zamarstynów” „Brygidki”

Więzieniu na Zamarstynowie siedzibą
 na celi 58, Razem z mną byli tam;
 pułk. Emil Loss z Grudziądza.

ks. Juzik Antoni, proboszcz kościoła we Lwowie
 ks. Bogdanowicz - ormianin ze Lwowa.

inz. Kafka ze Lwowa do wojny w Warszawie
 stu. Pol. Lw. Zieliński, ze Lwowa.

Tuterkowski Waldemar żołnierz 6 pułku Lotniczego
 zam. we Lwowie na Kleparowie.

Wszyscy aresztowani byli za organizację i
 zato że są Polakami i walczą dla Ojczyzny
 późniejsza celi była nr 84. Było nas tam
 120 ludzi. Warunki były straszne. Był lekarz
 ze Lwowa dr. Ellinger który był lekarzem
 więziennym, on mógł nam dużo pomóc, ale
 nie chciał dlatego że my Polacy byli, a on się
 zrobił komunistą, zresztą jesto zrozumiałe.

(Na celi nas spało 20 ludzi po kilka dani na walety
 Jedzenie małe 1/2 rano 600gim chleba
 tyżka cukru, pół litra czarnej kawy. obiad;
 porcja zupy; gotowana woda z koczaczkami
 z kapusty

Kolejka. To samo co na obied.

W Brygidkach byłem 23 tygodnie do Transportu
 Poświętach Wielkonoanych 1941 roku jedo do
 Złoczawa jestem tam dość krótko a
 potem jedo do Starobielska.

Warunki higieniczne się troszkę poprawiły
 wędzenie też. Dnia 15 czerwca wyjeżdżam do Workuty
 przez Charkow - Kijów - Tula - Orłow - Moskwa - Gorkij
 gdzie tam się oświadczamy o wybuchu wojny; do Kirowa
 Kottas - Korzwa tam siadamy na parci i dalej do
Workuty. Wyżywienie podczas Transportu było małe
 700 grm chleba, 200 grm cukru, i 200 seletki. W Lagrze
 Workut - Straj, pracowałem 2 miesięce w szachcie,
 potem mnie ztarnęło "cyngel" przy końcu zas
~~byłem~~ nie chciałem pracować, bo
 czułem się wolnym, estońskim, **H OMI** mnie
 nie chcieli zwolnić, 10 marca wybita dla mnie
 godzinę wolności, Jedyńnym moim celem
 było dostać się do Armii Polskiej. Ustusunkowanie
 się władz NKWD. było ignorujące i sadystycznie
 wzywający od naczelnika Lagru narwińskim
 Rossini do ostatniego "zuliaka".

Od czasu mego aresztowania aż do uwolnienia
nie miałem z domem żadnego kontaktu.

Od naszej amnestji dowiedzieliśmy się przez
radio, a potem oficjalnie od nasz. keryu.

Z Warkuty jechalismy grupą 80 ludzi
na czele kapitana Pacaka (jest on w 7. D. w
wydziale Drugim), Mieliśmy ze sobą sztandar
Polski zrobiony przez kadetów wlejrze.

Pierwsze nasze spotkanie się, z ułtadrami
Polskimi było w Kottasip. Był tam major
Zielinski i kilku podoficerów. Na widok

polskiego mundura, i porwania nas przez
oficera polskiego oczynasze zasity łzami
wszyscy płakalismy jak dzieci, Nie —
zlamate nas niewole — nie mrozy — nie
tortury — głód — choroby — ale widok
polskiego mundura tak nami drogiego
i oczekiwanego przez nas zteknęły.

Zlamato nas. — Oni myśleli że nas
zobuszę w nasz polskosc, i nasz patriotyzm
Zawiedli się, i jeszcze się z-a-w-i-e-d-z-u,
nasze cierpienie które znosilismy

z anielskim stoizmem, wyrobiły w nas hart
 ducha polskiego, i dowiedliśmy, że
 naród polski nikt nie zgnębi i nikt nie
 zniszczy. —

Zasob zmarłych w Warkucie 99, II rejon
 Tkaczyk, urzędnik ministerstwa
 sam z Warszawy.

Smoliński — asadnik wojskowy.

reszta nazwisk sobie nie przypominam.

Zkottasa wyjechałem do Kirowa gdzie
 pracowałem tam w Delegaturze.

Dowiedziawszy się że N.K.W.D wstąpiło
 wyjazd Polaków z Komii A.S.R. udało mi
 się pokryjomu wyjechać do Priordłouska
 a z tamtąd dalej. Dojechałem tak aż do

Juziam, 29 maja 1949, zgłosiłem się
 Punktu Zborcegr. Zazwiera byłem na
 Komieji gdzie dostałem Lat. A° i ubraniem
 dawno oczekiwany mundur polski.

Po 3 dniach pośredłem na ul. Bnionę
 kontumację a stamtąd do Z. P. Specoir.
 do kompanji Spec.

Wspomnę jeszcze warunki pracy w Łajrze;
 godz. 4 rano „podiom” sніadanie i wymierz
 na „rozrod” 12 godzin pracy na 50°
 mrozie, zle odziani, wszystkie nasze
 rzeczy nam skradziono, a deli nam
 same podarte łachy. pracowało się
 tam na procenty kto nie wyrobi swojej
 normy ginął formalnie z tytułu, lecz
 wspotzycie nasze i koleżonstwo dopoma-
 gało nam. godz. 18 z powrotem do „żony”
 Spaliśmy na naraeh i w tym co myśmy
 mieli na sobie, nie było mowy o żadnym
 przebraniu się to też nas w szty gryzły
 w nie możliwy sposób. —

ONI myśleli że Sybir jest dla nas taki
 straszny, my - to - mamy - w - krwi
 niech wie drzy o tem, bo przecież nasi
 ojcowie - dzedkowie byli tam - Tak
 samo na wygnaniu. i zato ze walczyli
 o Wolny i Niepodległy Polskę. —

Teraz po wyekoleniu się armji naszej
 pokażemy światu, że Polska choć

Tak mała - lecz pierwsza odpowiedziana
orężem na butę germańska" —
i jest zdolna do dalszej walki, że
choć nie jesteśmy w kraju - to jednak
duch narodu polskiego nie zginął.
● nigdy nie zginie.